

Karta zadania nr 673 Do wniosku numer 110

Zamknięte

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

(nazwa wnioskodawcy)

1. Właściciel zadania

Jacek Bogucki / Departament Rynków Rolnych / Ewa Domańska

(Minister/Departament/Naczelnik)

2. Obszar

Konkurencyjność rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz bezpieczeństwo żywności.

3. Cel I rzędu - nr 02.

Zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej.

4. Cel II rzędu - nr 02.12.

Wspieranie stabilizacji i rozwoju rynków rolnych.

5. Zadanie - nr 02.12.01.

Niezbędne działania na rynku mięsa wieprzowego.

6. Opis zadania

Podjęcie działań interwencyjnych na rynku trzody chlewnej.

(zgodnie z pismem wnioskodawcy)

7. Opis stanu istniejącego dotyczącego sprawy/zadania

Zasady organizacji rynków rolnych, obejmujące również instrumenty wsparcia, są regulowane na poziomie Unii Europejskiej. Aktualnie obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.).

Przewidziane są m.in. instrumenty tzw. „siatki bezpieczeństwa”, których uruchomienie leży w gestii Komisji Europejskiej. Na rynku wieprzowiny możliwe do zastosowania są: dopłaty do prywatnego przechowywania oraz instrumenty zarządzania kryzysowego.

8a. Ocena wewnętrzna proponowanych działań (departamenty, jednostki podległe i nadzorowane)

Polska na bieżąco wnioskuję o uruchamianie instrumentów wsparcia na rynkach rolnych dotkniętych zaburzeniami, w tym na rynku wieprzowiny.

Na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 15 lutego 2016 r., na podstawie wniosku przedłożonego przez Polskę, była omawiana krytyczna sytuacja m.in. na rynku wieprzowiny. Komisja Europejska zwróciła się do państw członkowskich, aby przedłożyły swoje spostrzeżenia i wnioski na piśmie. Komisja Europejska zobowiązała się do dokonania analizy otrzymanych stanowisk pod kątem możliwości ich wdrożenia, a następnie do zaprezentowania swojej opinii na Radzie UE w marcu 2016 r.

Polska aktywnie włączyła się w te dyskusje i przekazała właściwym instytucjom w Unii Europejskiej wniosek zawierający szereg postulatów w zakresie wsparcia rynku wieprzowiny i mleka. Wśród postulatów Polski zawarto wniosek o przyznanie rekompensat producentom świń w strefach objętych restrykcjami z uwagi na ASF ze względu na powiększenie strefy objętej ograniczeniami i problemy ze sprzedażą świń. Polska wnioskowała także m.in. o rozszerzenie siatki bezpieczeństwa, w tym ponowne uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny, przyznanie rekompensat producentom, a także działania na rzecz zwiększenia limitu pomocy de minimis, sprawiedliwe dla producentów marże w łańcuchu żywnościowym, podjęcie działań w zakresie otwierania nowych rynków zbytu i zniesienia embarga. Wśród postulatów Polski znalazły się także wnioski o uzupełnienie wytycznych w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2015 o pomoc na niwelowanie skutków dla gospodarstw rolnych w związku z utrzymującymi się trudnościami w sektorze mleka i wieprzowiny.

Powyższe postulaty były również podniesione przez Ministra Rolnictwa podczas wizyty Komisarza Phila Hogana w dniu 10 marca 2016 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Podczas posiedzenia Rady UE w dniu 14 marca 2016 r. odbyła się debata na temat propozycji poprawy sytuacji zgłoszonych przez państwa członkowskie. W jej wyniku Komisarz ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi zadeklarował, że będzie wspierać rolników przy pomocy dostępnych działań i środków. W zakresie rynku wieprzowiny zapowiedział m.in., że rozważy wprowadzenie nowego mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania, a także podejmie kroki w zakresie stworzenia obserwatorium rynku mięsa. Celem będzie także zdobywanie nowych rynków zbytu i promocja unijnej wieprzowiny na rynkach krajów trzecich.

W dniu 10 marca 2016 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpił do Komisji Europejskiej z oddzielnym wnioskiem o uruchomienie nadzwyczajnych środków wsparcia rynku wieprzowiny w strefach objętych restrykcjami weterynaryjnymi wprowadzonymi z uwagi na wystąpienie afrykańskiego pomoru świń, w szczególności na obszarze objętym ograniczeniami, tj. obszarze określonym w części II załącznika do decyzji 2014/709/UE), który od dnia 10 lutego 2016 r. został powiększony decyzją Komisji Europejskiej, a także na obszarze zagrożenia, tj. obszarze określonym w części III załącznika do ww. decyzji. Minister wnioskował o rekompensatę przychodów dla producentów świń, realizujących produkcję na obszarze objętym restrykcjami weterynaryjnymi, z tytułu sprzedaży świń po zaniżonej cenie.

Na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w lipcu 2016 r. Komisarz Phil Hogan ogłosił pakiet wsparcia rynków rolnych, którego jednym z elementów jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1613 z dnia 8 września 2016 r. przewidujące nadzwyczajną pomoc dostosowawczą dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych (Dz. Urz. UE L 242 z 9.09.2016, str. 10). Na tej podstawie państwa członkowskie mogą przyznać wsparcie producentom mleka i rolnikom w sektorach hodowlanych. Aktualnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowywane są projekty aktów prawnych umożliwiających przyznanie ww.

wsparcia. Jednym z proponowanych działań jest wsparcie na częściową wymianę stada loch, a także rekompensaty dla producentów świń na części obszaru objętego restrykcjami z uwagi na ASF.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało także kompleksowy program wsparcia uczestników rynku na obszarze objętym restrykcjami z tytułu ASF, który został przekazany Komisji Europejskiej. Ewentualna pomoc uruchomiona zostanie po ostatecznej decyzji KE i zabezpieczeniu środków finansowych. W przedłożonym dokumencie Polska zawnioskowała o uruchomienie środków z budżetu UE celem m.in. sfinansowania rekompensat:

- dla producentów świń z tytułu niższych cen skupu żywca wieprzowego i prosiąt, utrzymujących produkcję w strefie objętej restrykcjami weterynaryjnymi oraz ze zwiększonymi kosztami z tytułu przetrzymywania świń,
- z tytułu sanitarnego zakazu utrzymywania świń w gospodarstwach w strefach objętych restrykcjami weterynaryjnymi.

Przedstawiając powyższe, należy podkreślić, że jednym z celów przygotowanego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi „Programu Rozwoju Głównych Rynków Rolnych w Polsce na lata 2016-2020”, którego częścią jest program rozwoju rynku wieprzowiny, jest poprawa warunków dla prowadzenia chowu świń, w szczególności zachęcenie producentów do produkcji prosiąt w kraju.

W odniesieniu do rynku wieprzowiny w ww. programie zawarto poniższe cele:

- rozwój produkcji świń w celu wykorzystania istniejących zasobów;
- zwiększenie konkurencyjności krajowego sektora na rynku UE i światowym;
- stabilizacja sytuacji dochodowej krajowego sektora.

W oparciu o te cele sprecyzowano główne wyzwania dla tego sektora:

- poprawa współpracy w ramach łańcucha marketingowego;
- dostosowanie skali, struktury i efektywności produkcji do potrzeb i wymogów rynku;
- kreowanie właściwego przekazu dotyczącego oferowanych produktów kierowanego do odbiorców i konsumentów;
- właściwe wdrażanie instrumentów WPR;
- wykorzystanie możliwości stabilizowania dochodów.

8b. Ocena zewnętrzna proponowanych działań (organizacje pracujące na rzecz rolnictwa)

Na konieczność podjęcia działań interwencyjnych na rynku trzody chlewnej zwraca uwagę wiele podmiotów zewnętrznych.

9. Proponowane rozwiązania

Kontynuacja wniosków o uruchomienie wsparcia, poszukiwanie poparcia w innych państwach członkowskich, analiza możliwości podjęcia działań na poziomie krajowym.

Analiza możliwości zwiększenia skuteczności instrumentów dotyczących łańcucha żywnościowego.

Analiza działań strukturalnych możliwych do podjęcia.

Wnioskowanie o zmianę przepisów unijnych w ramach reformy WPR (2018-2020), w celu poprawy skuteczności instrumentów antykryzysowych.

10. Skutki finansowe, źródła finansowania

Na tym etapie trudne do określenia.

11. Niezbędne zmiany legislacyjne

Na tym etapie trudne do określenia.

12. Inne uwagi (niezbędne ekspertyzy i opracowania)

Na tym etapie trudne do określenia

13. Konsultacje (nazwiska i telefony osób odpowiedzialnych za zadanie)

brak

14. Eksperci, osoby do współpracy (dane kontaktowe)

brak

15. Przewidywany termin realizacji zadania

2020-01-01

16. Powód, dla którego zadanie nie może być zrealizowane w terminie wyznaczonym przez Administratora

Termin uzależniony od harmonogramu prac na forum Unii Europejskiej. Propozycje zmierzające do realizacji zadania są wielokierunkowe. Termin 1 stycznia 2020 r. jest terminem rozpoczęcia kolejnej perspektywy finansowej, część proponowanych rozwiązań będzie zgłaszana w czasie reformy WPR.

17. Inne uwagi
